Euroopan parlamentti
2024-2029

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2025/2095(INI)

17.10.2025

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

EU:n uuden köyhyyden vastaisen strategian laatimisesta

(2025/2095(INI))

Valmistelija: Lina Gálvez

PA_NonLeg

TARKISTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta esittää asiasta vastaavalle työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle seuraavaa:

Tarkistus 1

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan -1 viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan,

Tarkistus 2

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan -1 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8, 9, 151, 153 ja 157 artiklan,

Tarkistus 3

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 4 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon vuonna 1979 hyväksytyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen,

Tarkistus 4

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 9 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

– ottaa huomioon vuonna 2011 hyväksytyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus),

Tarkistus 5

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 10 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29. kesäkuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY[1 a],
	[1 a] EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

Tarkistus 6

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 10 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY[1 a],
	[1 a] EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj.

Tarkistus 7

Päätöslauselmaesitys

Johdanto-osan 10 c viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla 10. toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/970[1 a],
	[1 a] EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.

Tarkistus 8

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 10 d viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta 14. toukokuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1385[1 a],
	[1 a] EUVL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

Tarkistus 9

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 11 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon yhdennettyjen lastensuojelujärjestelmien kehittämisestä ja vahvistamisesta lapsen edun mukaisesti 23. huhtikuuta 2024 annetun komission suosituksen (EU) 2024/1238[1 a],
	[1 a] EUVL L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI:

http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj.

Tarkistus 10

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 12 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 18. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025” (COM(2020)0565),

Tarkistus 11

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 12 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtiq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025” (COM(2020)0698),

Tarkistus 12

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 12 c viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 30. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman sukupuolten palkkaerosta[1 a],
	[1 a] EUVL C 331, 17.8.2021, s. 5.

Tarkistus 13

Päätöslauselmaesitys

Johdanto-osan 15 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman naisten köyhyydestä Euroopassa[1 a],
	[1 a] EUVL C 47, 7.2.2023, s. 2

Tarkistus 14

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 20 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 7. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Naisten oikeuksien edistämissuunnitelma” (COM(2025)0097),

Tarkistus 15

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 28 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon syyskuussa 2025 julkaistavan Make Mothers Matter -järjestön raportin ”Mothers’ Poverty in the EU”,

Tarkistus 16

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A a. toteaa, että sekä absoluuttinen että suhteellinen köyhyys ja sosiaalisen syrjäytymisen riski vaikuttavat edelleen suhteellisesti enemmän naisiin kuin

miehiin sukupuolten rakenteellisen eriarvoisuuden vuoksi; katsoo, että naisten köyhyys kaikissa eri esiintymismuodoissaan on ymmärrettävä monimutkaiseksi ja moniulotteiseksi ilmiöksi, joka käsittää sosiaalisten, poliittisten ja kulttuuristen näkökohtien lisäksi myös tulot, asumisen, terveyden ja koulutus- ja sosiaalipalvelujen saatavuuden, ja toteaa, että sitä ei pystytä poistamaan pelkästään työllisyydellä vaan se edellyttää kokonaisvaltaista, osallistavaa lähestymistapaa, joka perustuu sekä köyhyyden ehkäisemiseen että sen lieventämiseen; ottaa huomioon, että vuonna 2024 kaikissa EU:n jäsenvaltioissa kahta lukuun ottamatta naisten vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste oli suurempi (6,6 prosenttia) kuin miesten (6,2 prosenttia)[1 a] ja että kaikissa EU:n jäsenvaltioissa naisten köyhyys- tai syrjäytymisriskiaste oli suurempi (21,9 prosenttia) kuin miesten (20 prosenttia)[1 b]; ottaa huomioon, että samana vuonna 23,7 prosenttia naisista ja 22,7 prosenttia miehistä EU:ssa piti itseään köyhinä[1 c] ja että 21,6 prosenttia 65-vuotiaista ja sitä vanhemmista naisista oli köyhyysvaarassa, kun vastaava luku samaan ikäryhmään kuuluvista miehistä oli noin 16,5 prosenttia[1 d];

[1 a] Eurostat, Data Browser, ”Severe material and social deprivation rate by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11__custom_17284202/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a0f88fa5-9110-4302-a67d-d58f889214d0&&page=time:2024.

[1 b] Eurostat, Data Browser, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

[1 c] Eurostat, Data Browser, ”Subjective poverty by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284289/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&&page=time:2024.

[1 d] Eurostat, Data Browser, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

Tarkistus 17

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A b. katsoo, että naisten köyhyys on sekä syy että seuraus naisten intersektionaalisesta syrjinnästä, jota kokevat erityisesti naiset, joihin kohdistuu sukupuoleen, rotuun, etniseen alkuperään, vammaisuuteen, ikään, maahanmuuttajastatukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, uskontoon tai vakaumukseen perustuvia erityisiä syrjäytymisen ja rakenteellisen syrjinnän muotoja, sekä muita heikommasta sosioekonomisesta taustasta tulevat naiset ja erityisesti trans- ja intersukupuoliset naiset; toteaa, että yksinhuoltajaäideillä ja EU:n syrjäisillä ja saarialueilla sekä syrjäisimmillä alueilla asuvilla naisilla on erityisiä haasteita ja suurempi köyhyysriski; toteaa, että hlbtiq+ -henkilöiden jäämiseen keskeisten sosiaalipalvelujen ja perhe-etuuksien ulkopuolelle vaikuttaa myös se, ettei jäsenvaltioissa tunnusteta oikeudellisesti samaa sukupuolta olevien suhteita ja sukupuoli-identiteettiä, ja tämä vahvistaa

köyhyyden ja syrjäytymisen kierrettä; katsoo, että romaninaisiin kohdistuu erityistä syrjintää koulutuksen ja ihmisarvoisen työn saamisessa; ottaa huomioon, että vuonna 2022 vain 28 prosenttia 20–64-vuotiaista romaninaisista oli työelämässä, kun vastaava luku samaan ikäluokkaan kuuluvista romanimiehistä oli 58 prosenttia[1 a]; toteaa, että näkyvästi uskonnolliseen vaatetukseen pukeutuneet naiset kohtaavat usein syrjintää työelämässä ja että tällaista syrjintää kokee perusoikeusviraston viimeisimmän raportin mukaan 45 prosenttia musliminaisista[1 b]; toteaa, että maahanmuuttajanaiset, mukaan lukien naispuoliset pakolaiset ja turvapaikanhakijat, kokevat monenlaista syrjintää virallisen työpaikan ja asunnon saamisessa; ottaa huomioon, että maahanmuuttajanaisten köyhyysaste ja syrjäytymisaste ovat korkeampia, mikä johtuu työnsaantiin, tutkintojen tunnustamiseen sekä lastenhoitoon liittyvistä esteistä[1 c];

[1 a] Perusoikeusvirasto, ”Roma in 10 European countries”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

[1 b] Perusoikeusvirasto, ”Being Muslim in the EU”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-being-muslim-in-the-eu_en.pdf.

[1 c] Eurostat, Statistics Explained, ”Migrant integration statistics – at risk of poverty and social exclusion”, tiedot poimittu 26. syyskuuta 2024, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migrant_integration_statistics_-_at_risk_of_poverty_and_social_exclusion.

Tarkistus 18

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A c kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A c. ottaa huomioon, että naisten köyhyyden ja lapsiköyhyyden välillä on vahva korrelaatio; ottaa huomioon, että vuonna 2024 koko EU:ssa köyhyys- tai syrjäytymisriskiaste (24,2 prosenttia alle 18-vuotiaista)[1 a] ja vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste (7,9 prosenttia alle 18-vuotiaista)[1 b] olivat suurimmat lasten keskuudessa; ottaa huomioon, että vuonna 2024 EU:ssa 26,1 prosenttia alle 18-vuotiaista piti itseään köyhinä[1 c]; ottaa huomioon, että joka neljättä lasta EU:ssa uhkaa köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen[1 d]; ottaa huomioon, että vuonna 2024 EU:ssa kahdeksan prosenttia alle 17-vuotiaista lapsista asui työttömissä kotitalouksissa[1 e]; korostaa, että äitien taloudellisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen vaikuttaa suoraan ja pysyvästi lasten hyvinvointiin ja on olennaisen tärkeää ylisukupolvisen köyhyyskierteen katkaisemiseksi ja yhtäläisten mahdollisuuksien takaamiseksi lapsille;* ***[1 a] Eurostat, Data Browser, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e?lang=en&&page=time:2024. ***[1 b] Eurostat, Data Browser, ”Severe material and social deprivation rate by age and sex”, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11__custom_17284216/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a3bbdd78-6da8-43f5-8b3b-***

b2eb4a3ddadc&&page=time:2024.

[1 c] Eurostat, Data Browser, "Subjective poverty by age and sex", https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284300/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a2e1c6ea-e1ca-43ca-a78c-5bb0645fdd77&&page=time:2024.

[1 d] Eurostat, Data Browser, "Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex", https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17501965/default/table?lang=en.

[1 e] Eurostat, Statistics Explained, "Household composition statistics", sivustolla käyty 23. kesäkuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Household_composition_statistics#Data_sources.

Tarkistus 19

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A d kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A d. ottaa huomioon, että yksinhuoltajaperheillä on suurempi köyhyys- ja syrjäytymisriski ja että niiden kohdalla köyhyyden jatkuminen useiden sukupolvien ajan on huomattavasti todennäköisempää; ottaa huomioon, että noin joka kuudes lapsi EU:ssa (17 prosenttia)[1 a] kasvaa yksinhuoltajatalouksissa; toteaa, että useimmissa yksinhuoltajatalouksista perheenpää on nainen[1 b]; ottaa huomioon, että yksinhuoltajatalouksilla, erityisesti naisten johtamilla kotitalouksilla, on suhteeton köyhyysriski (yli 32 prosenttia), kun kahden huoltajan perheissä se on vain 11,2 prosenttia[1 c]; ottaa huomioon, että köyhyys on edelleen yksi perheiden hajoamiseen vaikuttavista tekijöistä EU:ssa; ottaa huomioon, että lähes 20

miljoonaa lasta eli joka neljäs lapsi on köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa EU:ssa[1 d] ja että nykysuuntauksen avulla ei saavuteta tavoitetta vähentää köyhyydessä olevien lasten määrää vähintään viidellä miljoonalla vuoteen 2030 mennessä[1 e]; katsoo, että lapsiköyhyys on yksi itsepintaisimmista ja vaikeimmin poistettavista köyhyyden muodoista ja että sillä on kauaskantoisia vaikutuksia lasten kehitykseen ja mahdollisuuksiin elämässä ja yhteiskuntiemme tulevaisuuteen; toteaa, että erot ovat huomattavia, kun kyse on lapsista, joilla on eri etninen tausta tai maahanmuuttajatausta, ja vammaisista lapsista[1 f]; toteaa, että lasten saaminen lisää edelleen vailla parisuhdetta elävien aikuisten köyhyysriskiä, joka kohdistuu naisiin suhteettomasti, sillä he ovat useimmiten vastuussa lastenhoidosta ja jäävät työelämän ulkopuolelle lähes kaksi kertaa todennäköisemmin yksinhuoltajaisiin verrattuna, ja toteaa, että lisäksi yli kolmannes työssä olevista yksinhuoltajaäideistä työskentelee vain osa-aikaisesti[1 g];katsoo, että lapsiköyhyyttä voidaan vähentää tehokkaasti antamalla äideille mahdollisuus ansaita enemmän ja saavuttaa taloudellinen vakaus; toteaa, että yksinhuoltajaäitien kohtaamat erityishaasteet on otettu huomioon joissakin jäsenvaltioiden kunnissa, jotka ovat ottaneet käyttöön kohdennettuja politiikkoja ja tukitoimenpiteitä;

[1 a] Eurostat, ”Young people – family and society”, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_-_family_and_society.

[1 b] Eurostat, Statistics Explained, ”Household composition statistics”, sivustolla käyty 23. kesäkuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Household_co

mposition_statistics#Data_sources.

[1 c] Eurostat, ”At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type” https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

[1 d] Eurostat, Statistics Explained, ”Children at risk of poverty or social exclusion”, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion.

[1 e] Komission tiedonanto 4. maaliskuuta 2021 ”Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma” (COM(2021)0102),

[1 f] UNICEF, ”Child Poverty Policy Brief”, 2024, https://www.unicef.org/eu/documents/policy-brief-child-poverty.

[1 g] Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE), ”Beijing + 25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States”, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/20190441_mh0119039enn_pdf.pdf.

Tarkistus 20

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A e kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A e. toteaa, että köyhyyden ja sukupuolistuneen väkivallan välillä on vahva korrelaatio ja että köyhyys pahentaa sukupuolistuneen väkivallan vaikutuksia erityisesti syrjäytyneessä asemassa oleviin naisiin, kuten hlbtiq+ -henkilöihin; ottaa huomioon, että köyhyydessä elävillä naisilla on suurempi riski kokea väkivaltaa, myös lähisuhdeväkivaltaa ja perheväkivaltaa, muun muassa taloudellisen riippuvuuden, asumisen epävarmuuden ja tukipalvelujen heikon saatavuuden vuoksi[1 a]; ottaa

huomioon, että 27 jäsenvaltiossa 30,7 prosenttia naisista on kokenut elämänsä aikana jonkun harjoittamaa fyysistä väkivaltaa tai uhkailua ja/tai seksuaalista väkivaltaa[1 b]; katsoo, että köyhyys lisää naisten riskiä joutua ihmiskaupan ja seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi;

[1 a] EIGE, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf.

[1 b] EIGE, "Gender-based violence survey", https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=en.

Tarkistus 21

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A f kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A f. toteaa, että asunnottomat naiset näkyvät harvoin tilastoissa ja joutuvat usein asunnottomiksi sukupuolittuneista tekijöistä johtuen; toteaa, että naisten kohtaama todellisuus jää usein asunnottomuuden normatiivisten määritelmien ulkopuolelle, sillä se on erilainen kuin miesten: naiset nukkuvat harvemmin kadulla, he tukeutuvat todennäköisemmin epävirallisiin tai väliaikaisiin majoitusjärjestelyihin ja he ovat vaarassa joutua sukupuolistuneen väkivallan kohteiksi ja menettää lastensa huoltajuuden; katsoo, että hlbtiq+ -henkilöt, erityisesti transsukupuoliset ja asunnottomat, ovat suuremmassa köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa ja tämä johtuu rakenteellisesta syrjinnästä työssä, asumisessa, terveydenhuollossa ja sosiaaliturvajärjestelmien piiriin pääsemisessä;

Tarkistus 22

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A g kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A g. katsoo, että palkaton ja alipalkattu hoivatyö, jossa naisten osuus on suhteettoman suuri, on edelleen merkittävä sukupuolten eriarvoisuutta lisäävä tekijä tulojen, urakehityksen ja eläkkeiden suhteen ja johtaa alhaisempiin elinikäisiin ansioihin ja merkittävään sukupuolten väliseen eläke-eroon; ottaa huomioon, että naiset elävät yleensä pidempään ja tarvitsevat ikääntyessään todennäköisemmin pitkäaikaishoitoa[1 a]; toteaa, että lisäksi suurin osa pitkäaikaishoitoalan työntekijöistä on naisia, joista monet ovat maahanmuuttajia[1 b]; ottaa huomioon, että vuonna 2021 pitkäaikaishoidon ja muiden sosiaalipalvelujen alojen palkat olivat 21 prosenttia keskipalkkaa pienemmät[1 c]; ottaa huomioon, että työmarkkinoiden sukupuolistunut horisontaalinen eriytyminen edistää palkkaerojen säilymistä;
	[1 a] Yhdistyneiden kansakuntien taloudellisten ja sosiaalisten asiain osasto (UNDESA), ”The growing need for long-term care”, https://www.un.org/esa/socdev/ageing/documents/un-ageing_briefing-paper_Long-term-care.pdf.
	[1 b] EIGE, ”Gender inequalities in care and consequences for the labour market”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/20204948_mh0220888enn_pdf.pdf.
	[1 c] Eurofound, ”Wages in long-term care and other social services 21 % under average”, 2021,

https://www.eurofound.europa.eu/en/resources/article/2021/wages-long-term-care-and-other-social-services-21-below-average.

Tarkistus 23

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A h kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	***A h. katsoo, että työelämän ulkopuolelle jääminen ja työttömyys lisäävät merkittävästi sekä naisten että miesten köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä; ottaa huomioon, että vuonna 2024 sukupuolten välinen työllisyysero EU:ssa oli 10,0 prosenttiyksikköä, mikä tarkoittaa, että työssä käyvien työikäisten miesten osuus ylitti naisten vastaavan osuuden 10,0 prosenttiyksiköllä[1 a]; ottaa huomioon, että romaninaisten työllisyysaste on vielä alhaisempi eli 28 prosenttia[1 b]; ottaa huomioon, että vuonna 2023 sukupuolten välinen palkkaero oli EU:ssa 12 prosenttia[1 c] ja että naisten osuus on suhteettoman suuri matalapalkkaisilla, epävarmoilla aloilla ja joustavissa työmuodoissa, joissa tehdään epätyypillisiä ja joustavia sopimuksia (osa-aikatyö, tilapäistyö jne.); toteaa, että vaikka työ erittäin naisvaltaisilla aloilla on välttämätöntä ja sillä on suuri sosioekonominen arvo, se on aliarvostettua ja huonommin palkattua kuin työ miesvaltaisilla aloilla; katsoo, että EU:n säännöksissä on pikaisesti arvioitava uudelleen naisvaltaisten alojen palkkojen riittävyys suhteessa työn sosioekonomiseen arvoon ja edistyttävä vähimmäispalkkojen, vähimmäistoimeentulon ja palkkojen suhteen; panee merkille, että naiset kohtaavat raskauteen ja äitiyteen perustuvaa syrjintää ja siirtyvät työmarkkinoilta varhaiseläkkeelle hoitovelvoitteiden ja heidän terveyteensä**

tai sosiaaliseen tilanteeseensa vaikuttavien vaihdevuosioireiden vuoksi; ottaa huomioon, että vain 20,7 prosenttia vammaisista naisista on kokopäivätyössä[1] [d]; panee merkille, että transnaiset ovat lähes kolme kertaa todennäköisemmin työttömiä verrattuna koko väestön keskiarvoon[1] [e]; toteaa, että maahanmuuttajanaiset, mukaan lukien pakolaiset, kokevat monenlaista syrjintää työpaikan ja asunnon saamisessa; katsoo, että edelleen olemassa oleva sukupuolten välinen palkkaero lisää elinikäistä taloudellista eriarvoisuutta, myös eläke-eroja ja ikääntyneiden naisten kasvavaa köyhyysriskiä, ja on siten este EU:n kilpailukyvylle; toteaa, että tämän palkkaeron taustalla ovat muun muassa työmarkkinoiden eriytyminen, erilaiset työajat ja eriarvoinen edustus ylemmissä tehtävissä, jotka yhdessä heikentävät naisten taloudellista riippumattomuutta ja sosiaaliturvaa; katsoo, että sukupuolten palkkaerojen korjaaminen on olennaisen tärkeää oikeudenmukaisten työmarkkinoiden aikaansaamiseksi ja sukupuoleen perustuvan köyhyyden vähentämiseksi kaikissa ikäryhmissä; ottaa huomioon, että vuonna 2024 naiset saivat EU:ssa keskimäärin 26,1 prosenttia vähemmän eläketuloja kuin miehet ja 5,3 prosenttia naisista ei saanut lainkaan eläkettä[1] [f]; katsoo tämän johtuvan jatkuvan elinikäisen eriarvoisuuden aiheuttamasta epätasapainosta; katsoo, että tämä eläke-ero merkitsee sitä, että naiset putoavat todennäköisemmin köyhyysrajan alapuolelle ikääntyessään, ja lisäksi naisten miehiä korkeampi elinajanodote pahentaa köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen seurauksia; toteaa tuloerojen olevan edelleen suuri huolenaihe kaikkialla EU:ssa; toteaa, että yleisestä talouskasvusta huolimatta tulojen kasvu on hyödyttänyt suhteettomasti suurituloisimpia, kun taas pieni- ja keskituloisten tilanne on parantunut vain vähän; ottaa huomioon, että vuonna 2023 Gini-kerroin oli 29,6 prosenttia ekvivalentista käytettävissä

olevasta tulosta EU:ssa, mikä osoittaa tulonjaossa olevan edelleen eriarvoisuuksia[1 g]; toteaa, että sukupuolten välisen köyhyyskuilun odotetaan syvenevän vuoteen 2030 mennessä, sillä naiset muodostavat edelleen enemmistön maailman äärimmäisessä köyhyydessä elävistä, ja että kuilu voi kasvaa entisestään työmarkkinoiden digitalisaation myötä, kun otetaan huomioon sukupuolten välinen kuilu luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM-aineet) opinnoissa sekä kuilu joillakin työllisyysaloilla, kuten puolustus- ja ilmailualalla, tieto- ja viestintätekniikassa ja energia-alalla;

[1 a] Eurostat, Statistics Explained, ”Gender statistics”, sivustolla käyty 23. kesäkuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_statistics.

[1 b] Perusoikeusvirasto, ”Roma in 10 European countries”, 2022, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

[1 c] Eurostat, Statistics Explained, ”Gender pay gap statistics”, tiedot poimittu 23. kesäkuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics.

[1 d] Euroopan vammaisfoorumi, ”2023 EU Gender Equality Index: Women with disabilities still left behind”, 2023, https://www.edf-feph.org/2023-eu-gender-equality-index-women-with-disabilities-still-left-behind/#:~:text=22%25%20of%20women%20with%20disabilities,15%25%20of%20men%20without%20disabilities.

[1 e] Euroopan komissio, oikeus- ja kuluttaja-asioiden osasto, ”Legal gender recognition in the EU”, Euroopan

unionin julkaisutoimisto, 2020, https://commission.europa.eu/system/files/2020-09/legal_gender_recognition_in_the_eu_the_journeys_of_trans_people_towards_full_equality_sept_en.pdf.

[1f] Euroopan komissio, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ja sosiaalisen suojelun komitea, eläkkeiden riittävyyttä koskeva raportti 2024, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024, https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/pension-adequacy-report-current-and-future-income-adequacy-old-age-eu_en.

[1g] Eurostat, Data Browser, "Living conditions in Europe – income distribution and income inequality", https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_income_distribution_and_income_inequality

Tarkistus 24

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A i kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A i. ottaa huomioon, että vuonna 2024 naiset saivat EU:ssa keskimäärin 26,1 prosenttia vähemmän eläketuloja kuin miehet ja 5,3 prosenttia naisista ei saanut lainkaan eläkettä[1a]; toteaa tämän johtuvan jatkuvan elinikäisen eriarvoisuuden aiheuttamasta epätasapainosta; katsoo, että tämä eläke-ero merkitsee sitä, että naiset putoavat todennäköisemmin köyhyysrajan alapuolelle ikääntyessään, ja lisäksi naisten miehiä korkeampi elinajanodote pahentaa köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen seurauksia; panee merkille, että osallistuminen enemmän työmarkkinoille koko elämän ajan auttaa kaventamaan sukupuolten välisiä eläke-

eroja;

[1 a] Euroopan komissio, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ja sosiaalisen suojelun komitea, eläkkeiden riittävyyttä koskeva raportti 2024, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

Tarkistus 25

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A j kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A j. toteaa, että 'aikaköyhyydellä' tarkoitetaan puutetta ajasta, joka jää käytettäväksi palkalliseen tai palkattomaan työhön (muun muassa hoivatyöhön), opiskeluun tai muihin elämän perustarpeisiin, kuten henkiseen ja fyysiseen itsestä huolehtimiseen, käytetyn ajan jälkeen; katsoo, että aikaköyhyyden vuoksi naisilla ei ole tarvittavaa aikaa tai itsemääräämisoikeutta turvata ihmisarvoisia työskentelyolosuhteita, taloudellista riippumattomuutta, koulutusta tai perusresursseja ja pääsyä vähimmäistason palveluihin, jotka takaisivat heille terveen elämän ja täyden osallisuuden heidän yhteisöissään ja yhteiskunnissaan; toteaa, että aikaköyhyys rajoittaa naisten mahdollisuuksia pitkäaikaiseen kokoaikatyöhön, mikä puolestaan rajoittaa heidän ansiomahdollisuuksiaan ja lisää heidän riippuvuuttaan matalapalkkaisista tai osa-aikaisista työpaikoista, pienentää heidän eläkemaksujaan ja lisää heidän taloudellista riippuvuuttaan ikääntyneinä; toteaa, että nämä päällekkäiset haitat korostavat kiireellistä tarvetta yhdistää sukupuolten tasa-arvo toimeentuloturvan ja kokonaisvaltaisen hoivapolitiikan uudistuksiin; katsoo, että aikaköyhyyden

torjuminen edellyttää, että hoivatyön organisointi, sen arvostaminen ja jakaminen yhteiskunnassa arvioidaan perusteellisesti uudelleen; toteaa, että hoivan oikeudenmukaisuus on kiireellisesti yhdistettävä taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen ja on kyseenalaistettava järjestelmät, joilla työvoimaa hyödykkeistetään samalla kun alennetaan pääasiassa naisten tekemän palkattoman ja näkymättömän työn arvoa;

Tarkistus 26

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A k kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A k. toteaa, että naiset ovat yliedustettuina energiaköyhyydestä kärsivien joukossa ja riippuvaisempia luonnonvaroista ja heillä on vähemmän varoja tai resursseja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseen; toteaa, että energiakriisit ja elinkustannusten ja erityisesti asumiskustannusten nousu heikentävät naisten taloudellisia valmiuksia rakentaa itsenäistä elämää, minkä vuoksi naisten, joilla ei ole tuloja tai joiden tulot ovat alhaiset, on vaikeampi paeta lähisuhdeväkivaltaa;

Tarkistus 27

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A l kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A l. toteaa, että kuukautisköyhyys eli kuukautistuotteiden ja -palvelujen riittämätön saatavuus vaikuttaa arviolta 10 prosenttiin unionin väestöstä, jolla on kuukautiset, ja vaikuttaa kohtuuttomasti syrjäytyneisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja rajoittaa heidän

osallistumistaan sosiaaliseen elämään sekä koulu- ja työelämään; korostaa, että kuukautisköyhyys on edelleen pysyvä este sukupuolten tasa-arvolle EU:ssa ja pienituloiset naiset ja tytöt joutuvat usein valitsemaan kuukautishygieniatuotteiden ja muiden perustarpeiden välillä;

Tarkistus 28

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A m kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A m. ottaa huomioon, että afrikkalaistaustaiset ihmiset ovat suuremmassa köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen ja energiaköyhyyden vaarassa kuin EU:n muu väestö; ottaa huomioon, että 33 prosentilla afrikkalaistaustaisista ihmisistä on toimeentulovaikeuksia; ottaa huomioon, että joka neljättä afrikkalaistaustaista ei ole otettu vuokralaiseksi rodun tai etnisen alkuperän perusteella; ottaa huomioon, että 45 prosenttia afrikkalaistaustaisista asuu ahtaasti[1 a];
	[1 a] EU:n perusoikeusvirasto, ”Being Black in the EU”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-being-black_in_the_eu_en.pdf.

Tarkistus 29

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A n kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	A n. ottaa huomioon, että vammaisten ja vammattomien henkilöiden työllisyysero on EU:ssa 24 prosenttia ja että vammaisten naisten ja nuorten

kohdalla työllisyysero on vielä suurempi[1 a];

[1 a] European Disability Forum, "EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe", 2023, https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/.

Tarkistus 30

Päätöslauselmaesitys
1 kohta – d alakohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
d) köyhyyden vastaiset politiikkatoimet ja toimenpiteet sekä tavoite köyhyyden poistamisesta otetaan kattavasti ja yhdennetysti huomioon monialaisena kriteerinä alakohtaisissa toimintapolitiikoissa;	d) köyhyyden vastaiset politiikkatoimet ja toimenpiteet sekä tavoite köyhyyden poistamisesta otetaan kattavasti ja yhdennetysti huomioon monialaisena kriteerinä alakohtaisissa toimintapolitiikoissa ***kiinnittäen erityistä huomiota EU:n tasa-arvoa ja osallisuutta koskevaan politiikkaan ja sosiaalipolitiikkaan***;

Tarkistus 31

Päätöslauselmaesitys
1 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	1 a. kehottaa komissiota kehittämään sukupuoliresponsiivisen strategian, jossa otetaan huomioon köyhyyden sukupuoliulottuvuudet ja keskitytään voimakkaasti rakenteelliseen köyhyyteen, joka vaikuttaa erityisesti naisiin ja tyttöihin, sekä sovelletaan intersektionaalista lähestymistapaa, jotta voidaan keskittyä erityisesti yksinhuoltajaperheisiin, joissa perheenpää on useimmiten nainen, pienituloisiin äiteihin, vammaisiin naisiin,

rodullisiin, etnisiin ja sosioekonomisiin ryhmiin kuuluviin syrjäytyneisiin naisiin, mukaan lukien romaninaiset, maahanmuuttajanaiset ja ikääntyneet naiset, sukupuolistuneen väkivallan uhreihin ja hlbtiq+ -henkilöihin;

Tarkistus 32

Päätöslauselmaesitys
1 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	1 b. korostaa, että kestävin köyhyyden vähentämiseen tähtäävä politiikka estää köyhyyden syntymisen; korostaa, että köyhyyden vastaisessa strategiassa on puututtava naisten köyhyyden perimmäisiin syihin ja saatava aikaan naisia ja riskialtteimpia henkilöitä koskevia rakenteellisia muutoksia keskittyen sosiaalisiin investointeihin esteettömään ja laadukkaaseen terveydenhuoltoon, lastenhoitoon, inklusiiviseen opetukseen, kunnolliseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen, asianmukaisiin sosiaaliturvajärjestelmiin ja kohdennettuihin toimenpiteisiin, jotta ratkaistaan etuuksien käyttämättä jättämisen ongelma; kehottaa komissiota puuttumaan sukupuolistuneisiin ja intersektionaalisiin köyhyysriskeihin, kuten työssäkäyvien köyhyyteen ja eläkeköyhyyteen, riittävien vähimmäispalkkojen, vähimmäistoimeentulon, sosiaaliturvan ja työehtosopimusneuvottelujen kautta; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tutkimaan edelleen perustulojärjestelmien tarjoamia mahdollisuuksia osana laajempia köyhyyden vastaisia strategioita, joissa otetaan huomioon naisten erityiset sosioekonomiset haavoittuvuudet, ja varmistamaan, että EU:n kehyksissä ja tiedonkeruuvälineissä (esim. Eurostat ja kansalliset tilastokeskukset) otetaan paremmin huomioon köyhyyden

sukupuolinäkökohdat ja sen perimmäiset syyt;

Tarkistus 33

Päätöslauselmaesitys
1 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	1 c. kehottaa komissiota ottamaan huomioon köyhyyden ja sukupuolistuneen väkivallan väliset rakenteelliset yhteydet ja puuttumaan sukupuolistuneeseen väkivaltaan köyhyyden, etenkin naisten ja lasten köyhyyden, poistamista koskevan keskeisen strategian mukaisesti sekä ottamaan huomioon, että tällaisen väkivallan poistaminen on olennaisen tärkeää, jotta naiset voivat toimia täysipainoisesti yhteisöissään ja talouselämässä ja saada koulutusta, työllistyä ja saada sosiaalipalveluja ja siten saavuttaa taloudellisen riippumattomuuden; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään julkisia investointeja politiikkoihin, joilla puututaan sukupuolistuneeseen väkivaltaan; panee tyytyväisenä merkille, että EU on ratifioinut Istanbulin yleissopimuksen, ja kehottaa Bulgariaa, Tšekin tasavaltaa, Unkaria, Liettuaa ja Slovakiaa saattamaan ratifiointiprosessinsa päätökseen viipymättä; kehottaa komissiota varmistamaan, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annettu direktiivi pannaan tehokkaasti täytäntöön, ja takaamaan, että köyhyydessä elävillä naisilla ja erityyppistä väkivaltaa kohtaavilla naisilla on tarvittaessa ja ehdoitta mahdollisuus päästä turvakoteihin ja saada selviytyjien tukipalveluita, oikeusapua ja sosiaaliturvaa asuinpaikastaan tai maahanmuuttajastatuksestaan riippumatta;

Tarkistus 34

Päätöslauselmaesitys
3 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään politiikkatoimia, joilla pyritään suojelemaan ja edistämään ***työelämän oikeuksia*** ja ***laadukkaiden*** työpaikkojen ***luomista***, ***mihin kuuluvat*** vakaat työsuhteet, oikeudenmukaiset palkat, ihmisarvoiset ja turvatut työolot sekä oikeus sosiaaliturvaan;	3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään politiikkatoimia, joilla pyritään suojelemaan ja edistämään ***työelämäoikeuksia*** ja ***parantamaan*** työpaikkojen ***laatua kiinnittäen erityistä huomiota naisiin työmarkkinoilla***, ***mukaan lukien*** vakaat työsuhteet, oikeudenmukaiset ***ja läpinäkyvät*** palkat ***kaikilla aloilla – myös naisvaltaisilla aloilla, kuten sosiaali-, hoiva-, terveydenhuolto- ja koulutusaloilla – niin, että varmistetaan saman palkan maksaminen samanarvoisesta työstä***, ihmisarvoiset ja turvatut työolot sekä oikeus sosiaaliturvaan; ***kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keskittymään erityisesti sukupuolten välisten työllisyyserojen, palkka- ja eläke-erojen ja työssäkäyvien naisten köyhyyden vähentämiseen tarjoamalla joustavia työjärjestelyjä ja saavutettavissa olevia ja kohtuuhintaisia hoivapalveluja, jotta helpotetaan naisten pääsyä laadukkaisiin työpaikkoihin; kehottaa komissiota vaatimaan, että työpaikoilla otetaan käyttöön kuukautisterveyttä tukevia toimintatapoja, kuten mahdollisuus kuukautisvapaaseen, toteutetaan työntekijöille kohdennettavia mukautuksia naisille ominaisissa tilanteissa, kuten vaihdevuodet, migreeni ja endometrioosi, ja otetaan käyttöön palkallinen vapaa rintasyövän seulontatarkastuksia varten naisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kaikissa elämänvaiheissa;***

Tarkistus 35

Päätöslauselmaesitys
3 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	3 a. muistuttaa, että köyhyyttä mitataan edelleen kotitalouksien kokonaistulojen perusteella, vaikka kaikki kotitalouden jäsenet eivät ansaitse saman verran eivätkä jaa varoja yhdenvertaisesti; kehottaa käyttämään henkilökohtaisiin tuloihin perustuvia yksilökohtaisia oikeuksia ja laskelmia, jotta voidaan torjua naisten köyhyyttä sen todellisessa laajuudessa ja sisällyttää yhdeksi parametriksi aikaköyhyys;

Tarkistus 36

Päätöslauselmaesitys
3 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	3 b. korostaa, että on tärkeää tukea naisten yrittäjyyttä ja mahdollisuuksia itsenäiseen ammatinharjoittamiseen erityisesti maaseudulla, saarialueilla ja muilla maantieteellisesti syrjäisillä alueilla, jotta voidaan saavuttaa parempi taloudellinen osallisuus ja sukupuolten tasa-arvo ja torjua köyhyyttä, luoda paikallisia työpaikkoja ja edistää osallistavaa talouskehitystä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kohdennetun tuen naisyrittäjille parantamalla rahoituksen, yrittäjäkoulutuksen ja digitaalisten välineiden saatavuutta sekä markkinoille pääsyä; kehottaa komissiota kehittämään toimia, joilla helpotetaan naisten pääsyä laadukkaisiin työpaikkoihin ja ryhtymistä yrittäjiksi kannustamalla yrityksiä palkkaamaan ja ylentämään naisia, erityisesti yksinhuoltajaäitejä, ja tarjoamaan joustavia työjärjestelyjä;

Tarkistus 37

Päätöslauselmaesitys
3 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	3 c. kehottaa komissiota sisällyttämään köyhyyden vastaiseen strategiaan koulutuksen ja elinikäisen oppimisen keskittyen inklusiiviseen opetukseen ja koulunkäynnin varhain keskeyttäneiden uudelleenintegroitumiseen; suosittelee laajentamaan digi- ja medialukutaito-ohjelmia ja investoimaan uuden mahdollisuuden tarjoavaan koulutukseen; korostaa tarvetta yhdistää köyhyyden vastainen strategia inklusiiviseen opetukseen, täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmiin sekä kansalaistoimintaan ja kohdentaa se erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, naisiin ja tyttöihin, pitkäaikaistyöttömiin, yksinhuoltajiin ja koulunkäynnin varhain keskeyttäneisiin nuoriin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kaventamaan köyhyydessä olevien naisten ja tyttöjen digitaalista kuilua varmistamalla kohtuuhintaiset internetyhteydet, digitaalisia taitoja koskeva koulutus ja julkisten verkkopalvelujen saatavuus keskittyen maaseutuyhteisöihin ja syrjäytyneisiin yhteisöihin;

Tarkistus 38

Päätöslauselmaesitys
5 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	5 a. korostaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa suhteettomasti köyhyydessä eläviin ihmisiin ja tekee heistä alttiimpia terveysongelmille, energiaköyhyydelle, asumisen epävarmuudelle ja pakkomuutolle; tähdentää, että on toteutettava kiireellisesti sukupuoliresponsiivisia ilmastotoimia, joilla estetään naisten ja tyttöjen köyhtyminen edelleen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita

	varmistamaan, että ilmastonmuutokseen sopeutumista ja katastrofiriskin vähentämistä koskevat strategiat ja muut varautumisen valtavirtaistamistoimet ovat osallistavia ja että niissä otetaan huomioon naisten ja tyttöjen erityiset haavoittuvuudet ja valmiudet, muun muassa investoimalla sukupuoliresponsiiviseen koulutukseen, terveydenhuollon saatavuuteen ja talouden häiriönsietokykyyn; kehottaa komissiota varmistamaan, että köyhyyden vastaisella strategialla puututaan ilmastonmuutoksen kohtuuttomiin vaikutuksiin köyhyydessä eläviin ihmisiin, ja takaamaan, että heidät otetaan mukaan vihreään siirtymään; kehottaa komissiota varmistamaan, että ilmastoköyhyyteen puututaan riittävällä rahoituksella keskittyen vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä energiatehokkuuteen ja asuntojen kunnostamiseen, jotta varmistetaan, että köyhyydessä elävät ihmiset saavat riittävästi tukea vihreän siirtymän aikana;

Tarkistus 39

Päätöslauselmaesitys
6 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita torjumaan köyhyyttä edistämällä politiikkatoimia, joilla turvataan poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien jakamaton ja yleismaailmallinen luonne;	6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita torjumaan köyhyyttä edistämällä politiikkatoimia, joilla turvataan ***kansalaisoikeuksien ja*** poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien jakamaton ja yleismaailmallinen luonne; ***kehottaa jäsenvaltioita kehittämään menetelmiä, joilla arvioidaan rakenteellisia tai systeemisiä esteitä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen poistamiselle ja täysipainoiselle yhteiskuntaan osallistumiselle riippumatta siitä, sisältyvätkö nämä esteet niiden oikeusjärjestelmiin tai julkiseen politiikkaan taikka sen täytäntöönpanoon***

alueellisella tasolla;

Tarkistus 40

Päätöslauselmaesitys
7 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
7. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kasvattamaan merkittävästi julkisia investointeja politiikkatoimiin, joilla taataan kaikille ***maksuttomat*** ja laadukkaat julkiset palvelut, kun otetaan huomioon niiden merkitys köyhyyskierteen katkaisemisessa, erityisesti sellaisissa kysymyksissä kuin ***koulutus***, terveydenhuolto ja sosiaaliturva sekä kaikkien mahdollisuus kunnolliseen asuntoon, veteen ja sanitaatioon, energiaan, liikennepalveluihin sekä ***kulttuuri-*** ja ***vapaa-ajantoimintaan***;	7. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kasvattamaan merkittävästi julkisia investointeja politiikkatoimiin, joilla taataan kaikille ***kohtuuhintaiset*** ja laadukkaat julkiset palvelut, kun otetaan huomioon niiden merkitys köyhyyskierteen katkaisemisessa ***ja sukupuolten epätasa-arvon vähentämisessä***, erityisesti sellaisissa kysymyksissä kuin ***varhaiskasvatus, jossa nuorille vanhemmille – varsinkin äideille – olisi tarjottava yksilöllisiä kasvatustukisuunnitelmia, laadukkaat, saatavilla olevat ja kohtuuhintaiset lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalvelut, varsinkin vammaisille henkilöille***, terveydenhuolto ***– mukaan lukien maksuttomat lääkkeet lapsille, kohtuuhintainen hammashoito, saatavilla oleva mielenterveystuki*** ja ***seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien saatavuus, mukaan lukien perhesuunnittelua koskevat tietopalvelut, kohtuuhintaiset ja nykyaikaiset ehkäisymenetelmät ja turvallinen ja laillinen abortti*** – sosiaaliturva sekä kaikkien mahdollisuus kunnolliseen ***ja kohtuuhintaiseen*** asuntoon, veteen ja sanitaatioon, energiaan, liikennepalveluihin ***ja virkistys- ja sosiaaliseen toimintaan*** sekä ***digitaalinen saavutettavuus etätyön helpottamiseksi esimerkiksi naisille, joilla on hoivavelvollisuuksia; kehottaa jäsenvaltioita investoimaan riittävästi varoja varhaiskasvatukseen ja varmistamaan, että kansalliset koulutusjärjestelmät tarjoavat tasa-arvoista ja laadukasta koulutusta, jotta voidaan puuttua koulutusköyhyyteen, joka vaikuttaa usein naisten***

mahdollisuuksiin ja kykyyn parantaa sosiaalista hyvinvointiaan ja taloudellista riippumattomuuttaan, myös finanssi- ja pankkialan osaamisen kautta; kehottaa ottamaan käyttöön uusia nopeutettuja toimia sukupuolten työllisyys- ja eläke-erojen poistamiseksi ja investointien lisäämiseksi julkisiin palveluihin ja ***sosiaaliseen infrastruktuuriin, jotka ovat välttämättömiä sekä perheiden tukemisen että naisten taloudellisen riippumattomuuden kannalta, ja kehottaa sitoutumaan huolenpitoyhteiskuntiin siirtymisen edistämiseen***;

Tarkistus 41

Päätöslauselmaesitys
7 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	7 a. suosittelee, että jäsenvaltiot varmistavat olennaisten, kohtuuhintaisten ja osallistavien palvelujen tarjoamisen kaikille kiinnittäen erityistä huomiota naisten ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien suojeluun ja tarpeisiin;

Tarkistus 42

Päätöslauselmaesitys
7 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	7 b. korostaa tarvetta vahvistaa terveydenhuoltojärjestelmiä ja tehdä niistä saavutettavia, kohtuuhintaisia ja osallistavia ottaen huomioon naisten erityiset terveystarpeet; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan, että kaikilla nuorilla, erityisesti tytöillä ja hlbtiq+ -nuorilla ja etenkin maaseutualueilla asuvilla ja pienituloisilla tai muista syistä syrjäytyneillä nuorilla, on mahdollisuus saada nuorisoystävällisiä seksuaali- ja

	lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyviä palveluja ja tietoa, mukaan lukien ikätasolle sopiva kattava seksuaali- ja ihmissuhdekasvatus, tietoa perhesuunnittelusta ja neuvontapalveluja kouluissa ja yhteisöllisissä ympäristöissä, kohtuuhintaista ehkäisyä ja kuukautistuotteita sekä turvallista ja laillista aborttihoitoa osana osallistavaa ja sukupuolisensitiivistä köyhyyden vastaista strategiaa;

Tarkistus 43

Päätöslauselmaesitys
7 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	7 c. toteaa jälleen, että kattavat seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet, mukaan lukien ehkäisyn, äitiyshuollon, turvallisen abortin, hedelmöityshoitopalvelujen ja ikätasolle sopivan seksuaalikasvatuksen saatavuus, ovat olennainen osa sukupuolten tasa-arvoa ja köyhyyden vähentämistä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeudet keskeiseksi pilariksi kaikkiin naisten ja tyttöjen köyhyyden poistamiseen suunnattuihin strategioihin;

Tarkistus 44

Päätöslauselmaesitys
7 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	7.d kannustaa edistämään yhteisöperusteisia hoivamalleja, jotka ovat osallistavia ja paikallisia ja joiden suunnitteluun köyhyydessä elävät osallistuvat suoraan, jotta varmistetaan, että palvelut, tilat ja tukimekanismit ilmentävät niitä käyttävien ihmisten

todellisia tarpeita ja realiteetteja; korostaa, että on tärkeää ottaa naiset ja syrjäytyneet yhteisöt mukaan tällaisten tilojen suunnitteluun, jotta varmistetaan, että ne ovat turvallisia ja osallistavia ja vastaavat sukupuolikohtaisia tarpeita;

Tarkistus 45

Päätöslauselmaesitys
7 e kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	7 e. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan kaikille ja erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille oikeuden saada asianmukaista tietoa kaikista heidän saatavillaan olevista julkisista palveluista ja sosiaalisesta tuesta muun muassa asumisen, terveydenhuollon, koulutuksen, työllisyyden ja sukupuolistuneelta väkivallalta suojelun aloilla; korostaa, että tiedon on oltava selkeää ja kulttuurisesti ja kielellisesti asianmukaista ja sitä on levitettävä ennakoivasti;

Tarkistus 46

Päätöslauselmaesitys
8 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	8 a. kehottaa komissiota puuttumaan asunnottomien naisten erityisiin haasteisiin ja haavoittuvuuksiin, ja toteaa, että asunnottomat naiset kokevat asunnottomuuden usein eri tavalla kuin miehet ja he ovat suuremmassa vaarassa joutua väkivallan, seksuaaliseen tekoon pakottamisen ja ihmiskaupan uhreiksi ja kohtaavat todennäköisemmin erityisiä lisääntymisterveyteen ja hygieniaan liittyviä terveysongelmia; korostaa, että kunnollinen ja kohtuuhintainen

asuminen on perusoikeus ja ennakkoedellytys muiden perusoikeuksien toteutumiselle; tähdentää, että köyhyyden vastaiseen strategiaan on sisällytettävä asunnottomuuden torjumista koskeva erityinen osio ja että se on tunnustettava yhdeksi köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vakavimmista ja näkyvimmistä muodoista kiinnittäen erityistä huomiota sen sukupuoliulottuvuuksiin; kehottaa komissiota jatkamaan asunnottomuuden vähentämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin (EPOCH) kehittämistä lisäämällä sen rahoitusta sekä toimintaa että hallintoa varten ja laajentamalla sen kolmea toimintalinjaa, jotka koskevat seurantaa, vastavuoroista oppimista ja EU:n varojen saatavuutta, pitäen erityisesti mielessä asunnottomat naiset; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita sisällyttämään sukupuolitietoisia asunto ensin -malleja kansallisiin asunnottomuutta koskeviin strategioihin ja asettamaan etusijalle sukupuolistunutta väkivaltaa pakenevat naiset, maahanmuuttajanaiset, rodullistetut naiset, yksinhuoltajaäidit, vammaiset naiset ja maaseudun naiset sekä hlbtiq+ -henkilöt EPOCH-foorumin mukaisesti; vaatii, että keskeisten palvelujen, sosiaaliturvan ja asunnon on oltava kattavasti kaikkien naisten saatavilla heidän oikeudellisesta asemastaan riippumatta; korostaa kulttuurisensitiivisten ja monikielisten tukipalvelujen tarvetta erityisesti kaupunki- ja raja-alueilla; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä EU:n varoja (esim. ESR+, EAKR, InvestEU), jotta voidaan torjua vakavaa aineellista puutetta ja tukea erityisesti asunnottomien naisten kohtuuhintaista asumista, lähentymistoimenpiteenä eurooppalaisen hoito- ja hoivastrategian sekä lapsitakuun kanssa;

Tarkistus 47

Päätöslauselmaesitys
8 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	8 b. toteaa, että ihmiset, joilla ei ole asianmukaista asuntoa, ihmiskaupan uhrit ja huumeidenkäyttäjät ovat haavoittuvia, sillä he kohtaavat usein monia intersektionaalisia syrjinnän ja syrjäytymisen muotoja, ja että köyhyys on sekä syrjinnän että syrjäytymisen juurisyy ja vahvistaa niitä; korostaa, että näihin ryhmiin kuuluvat naiset ja sukupuolivähemmistöt ovat suhteettoman alttiita sukupuolistuneelle väkivallalle, hyväksikäytölle, leimautumiselle ja esteille keskeisten palvelujen saamisessa, mikä pahentaa entisestään heidän sosioekonomista syrjäytymistään;

Tarkistus 48

Päätöslauselmaesitys
8 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	8 c. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan kohdennettuja, vaikuttavia ja tehokkaita toimenpiteitä sellaisten esteiden poistamiseksi, jotka haittaavat yleishyödyllisten palvelujen saatavuutta haavoittuvilla alueilla – erityisesti kaikilla maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla, myös syrjäisimmillä alueilla, eläville naisille ja tytöille kaikessa heidän moninaisuudessaan – koska tällaiset esteet ovat keskeisiä köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä aiheuttavia tekijöitä; kehottaa varmistamaan, että näillä alueilla saadaan laadukkaita julkisia palveluja, kuten hoiva-, koulutus-, asumis- ja energiapalveluja, kiinnittäen erityistä huomiota väestökadon uhkaamiin alueisiin;

Tarkistus 49

Päätöslauselmaesitys
8 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	8 d. kehottaa hyväksymään ja panemaan täytäntöön sitovia oikeudellisia toimenpiteitä, joilla estetään sairaudesta selvinneiden henkilöiden – myös syövästä selvinneiden ja mielenterveysongelmaisten – taloudellinen syrjintä, kiinnittäen erityistä huomiota naisiin, joilla on usein intersektionaalisia sosioekonomisia haavoittuvuuksia; korostaa tässä yhteydessä unohdetuksi tulemista koskevan oikeuden merkitystä erityisesti rahoituspalvelujen, kuten vakuutuksen ja luoton, ja asunnon saannin suhteen niin, ettei aiemmista sairauksista rangaista, jotta voidaan varmistaa sosioekonominen uudelleensopeutuminen ja vähentää köyhyysriskiä; korostaa henkilökohtaisen budjetoinnin tarjoamia mahdollisuuksia, että varat osoitetaan suoraan ihmisille, jotka käyttävät ne omiin tarpeisiinsa, millä tuetaan itsemääräämisoikeutta ja ihmisarvoa ja tuki mukautetaan paremmin köyhyyden vastaisiin toimiin;

Tarkistus 50

Päätöslauselmaesitys
9 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	9 a. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita panemaan nopeasti ja kaikilta osin täytäntöön palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevan direktiivin, jotta voidaan puuttua sukupuolten palkkaeron olennaisiin näkökohtiin eri aloilla, ja vaatimaan yrityksiä julkaisemaan sukupuolten palkkaeroja koskevia

	analyyseja sekä järjestämään tiedotus- ja koulutuskampanjoita tiedostamattomista ennakkoasenteista ja stereotypioista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon alueelliset erot ja varmistamaan, että tällaiset toimenpiteet räätälöidään vastaamaan niiden alueiden erityistarpeita, joilla sukupuolten väliset erot ja työmarkkinoiden eriarvoisuus korostuvat eniten; kehottaa lisäksi komissiota puuttumaan naisvaltaisilla aloilla tehtävän työn rakenteelliseen aliarvostukseen ja varmistamaan, että samanarvoisesta työstä maksetaan sama palkka, arvioimalla uudelleen työn arvoa tyypillisesti naisvaltaisilla työllisyyden aloilla, kuten sosiaali-, hoiva- ja terveyspalveluissa sekä koulutuksessa, paremman ja oikeudenmukaisemman palkkausjärjestelmän luomiseksi kehitettyjen ja sovellettujen sukupuolineutraaleiden työnarviointivälineiden avulla;

Tarkistus 51

Päätöslauselmaesitys
9 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	9 b. kehottaa ottamaan käyttöön uusia nopeutettuja toimia sukupuolten työllisyys- ja eläke-eron poistamiseksi ja investointien lisäämiseksi julkisiin palveluihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin ja kehottaa sitoutumaan huolenpitoyhteiskuntaan siirtymisen edistämiseen;

Tarkistus 52

Päätöslauselmaesitys
9 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

	9 c. kehottaa komissiota ottamaan strategiassa huomioon köyhyydessä elävien ikääntyneiden naisten erityishaasteet; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita kehittämään kohdennettuja toimia riittävien eläketasojen varmistamiseksi, mukaan lukien automaattinen inflaatioindeksointi;

Tarkistus 53

Päätöslauselmaesitys
10 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
10. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan politiikkatoimia, joilla vahvistetaan äitiyteen, isyyteen ja vanhemmuuteen liittyviä oikeuksia edistämällä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista, helpottamalla naisten paluuta työelämään raskauden ja äitiysloman jälkeen ja turvaamalla asianmukaiset olosuhteet imetykselle työpaikalla;	10. ***korostaa, että naiset tekevät edelleen valtaosan palkattomasta hoivatyöstä, millä on kielteisiä seurauksia sukupuolten väliselle työllisyyserolle ja taloudelliselle riippumattomuudelle; korostaa, että naisten köyhyyden monitahoisen luonteen huomioon ottamiseksi on tarpeen muuttaa työnjakoa ja kannustaa naisia ja miehiä edistämään palkattoman hoiva- ja kotitaloustyön oikeudenmukaisempaa jakamista sekä helpottaa naisten integroitumista ja palaamista työmarkkinoille, jotta voidaan saavuttaa ”tasavertainen tulonsaaja / tasavertainen huoltaja” -yhteiskuntamalli;*** kehottaa jäsenvaltioita laatimaan politiikkatoimia, joilla vahvistetaan äitiyteen, isyyteen ja vanhemmuuteen liittyviä oikeuksia edistämällä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista ***ja joustavia työjärjestelyjä, myös oikeutta etätyöhön***, helpottamalla naisten paluuta työelämään raskauden ja äitiysloman jälkeen***, myös tarjoamalla laadukasta, saavutettavissa olevaa ja kohtuuhintaista lastenhoitoa*** ja turvaamalla asianmukaiset olosuhteet imetykselle ***ja lastenhoidolle*** työpaikalla; ***kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ja edistämään saatavilla olevaan isyysvapaaseen, josta saa riittävän korvauksen, liittyviä toimia, kuten***

isyysvapaan pidentäminen, vanhempainrahan korottaminen ja ei-siirrettävissä olevien vapaiden tarjoaminen isälle tai toiselle vanhemmalle, ja toteaa, että näin voidaan edistää hoitovelvollisuuksien todellista jakamista ja vahvistaa naisten asemaa työmarkkinoilla sekä antaa toiselle vanhemmalle mahdollisuus luoda vahvoja siteitä lapsiinsa ja ottaa tarvittavaa vapaata lapsen varhaiskehityksen ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja samalla naisten ”aikaköyhyyden” vähentämisen edistämiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin täytäntöönpanon kaikilta osin;

Tarkistus 54

Päätöslauselmaesitys
10 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 a. kehottaa komissiota puuttumaan naisvaltaisilla aloilla, kuten sosiaali-, terveys- ja hoitopalveluissa ja koulutusaloilla, tehtävän työn järjestelmälliseen aliarvostukseen, ja toteaa sen johtavan työssäkäyvien köyhyyteen; kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten kanssa sukupuolineutraalien työn arviointivälineiden ja -kriteerien kehittämiseksi, jotta ”työn arvo” voidaan määritellä ja sitä voidaan vertailla EU:n laajuisesti ja jotta naisvaltaisilla aloilla tehtyä työtä arvotettaisiin ja siitä maksettaisiin oikeudenmukaisemmin;

Tarkistus 55

Päätöslauselmaesitys
10 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 b. kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita kehittämään oikeudenmukaisia ja tehokkaita kansallisia varallisuusverojärjestelmiä, jotta voidaan vähentää eriarvoisuutta ja varmistaa, että ne, joilla on eniten varoja, osallistuvat oikeudenmukaisesti julkishyödykkeiden rahoittamiseen; muistuttaa, että Kansainvälisen valuuttarahaston ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kaltaiset kansainväliset instituutiot ovat nostaneet esille varallisuusverotuksen hyödyllisenä välineenä kasvavien eriarvoisuuksien torjumiseksi ja julkisen talouden vahvistamiseksi;

Tarkistus 56

Päätöslauselmaesitys
10 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 c. kehottaa komissiota tutkimaan perusteellisesti työajan lyhentämisen vaikutuksia ottaen muun muassa huomioon kokemukset Yhdistyneessä kuningaskunnassa toteutetusta nelipäiväistä työviikkoa koskevasta kokeiluhankkeesta, josta saatiin myönteisiä tuloksia työntekijöiden terveyden ja hyvinvoinnin, työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen ja tuottavuuden kannalta; ottaa huomioon, että työajan lyhentämistä on kokeiltu onnistuneesti eri maissa, ja kannustaa jäsenvaltioita tutkimaan ja tukemaan aloitteita, joilla pyritään lyhentämään työaikoja ilman palkan menetystä keinona vähentää köyhyyttä, vahvistaa demokratiaa ja edistää laadukkaita työpaikkoja, sukupuolten tasa-arvoa ja parempaa henkistä ja fyysistä terveyttä;

Tarkistus 57

Päätöslauselmaesitys
10 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 d. korostaa, että monilla naisilla kaikkialla EU:ssa on taloudellisia esteitä äitiydelle; kehottaa laatimaan kattavia perhepolitiikkoja, joilla tuetaan lapsen hankkimista ilman, että sillä on pitkäaikaisia taloudellisia seuraamuksia, erityisesti työuran keskeytymisen ja eläke-erojen suhteen;

Tarkistus 58

Päätöslauselmaesitys
10 e kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 e. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan ikääntyviä naisia koskevan eurooppalaisen toimintasuunnitelman, johon sisältyy muun muassa sukupuolten eläke-eroa korjaavia toimenpiteitä, sosiaali- ja kotihoitopalvelujen ensisijainen saatavuus, jatkokoulutusmahdollisuuksia ja osa-aikatyötä koskevia järjestelyjä, jotta torjutaan syrjäytymistä ja vanhuusiän köyhyyttä;

Tarkistus 59

Päätöslauselmaesitys
10 f kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 f. kehottaa komissiota kehittämään ja panemaan täytäntöön EU:n laajuisen kokonaisvaltaisen kuukautisterveysstrategian kuukautisköyhyyden torjumiseksi; katsoo, että kuukautisterveys ja -hygienia on nimenomaisesti sisällytettävä jäsenvaltioiden ja EU:n tason

	kansanterveys- ja köyhyydentorjuntapolitiikkoihin; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita kuukautisvalistuksen ja hygieniatuotteiden tarjonnan sisällyttämisessä kokonaisvaltaiseen sukupuoliresponsiiviseen terveys- ja sosiaalipolitiikkaan, erityisesti asunnottomien naisten, sukupuolistuneen väkivallan uhrien ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien naisten, kuten maahanmuuttajataustaisten naisten ja turvapaikanhakijoiden, osalta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vaatimaan maksuttomien kuukautistuotteiden tarjoamista julkisissa kouluissa ja yliopistoissa, hallintorakennuksissa, turvakodeissa, julkisissa laitoksissa ja syrjäytyneitä naisia ja tyttöjä tukevissa keskuksissa, jotta voidaan torjua kuukautisköyhyyttä; kehottaa jäsenvaltioita lisäksi poistamaan kuukautishygieniatuotteiden arvonlisäveron ja muut välilliset verot sukupuolten tasa-arvoa koskevien tavoitteiden mukaisesti;

Tarkistus 60

Päätöslauselmaesitys
11 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
11. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan, että kaikilla on mahdollisuus äitien, vastasyntyneiden ja lasten julkiseen, saavutettavaan ja laadukkaaseen terveydenhuoltoon;	11. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan, että kaikilla on mahdollisuus äitien, vastasyntyneiden ja lasten julkiseen, saavutettavaan ja laadukkaaseen terveydenhuoltoon ***sekä vanhustenhoitoon ja vammaisten henkilöiden hoitoon, jotta vähennetään palkatonta hoivatyötä tekevien naisten suhteetonta määrää, sillä tämän työn tekeminen rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan osallistua työmarkkinoille ja ansaita elantonsa***;

Tarkistus 61

Päätöslauselmaesitys
11 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	11 a. pyytää komissiota antamaan jäsenvaltioille suosituksen toteuttaa sitovia oikeudellisia toimenpiteitä, joilla edistetään köyhyyden vähentämiseen pyrkiviä toimia puuttumalla taloudelliseen syrjintään, joka kohdistuu sairaudesta selvinneisiin naisiin, myös syövästä selvinneisiin ja mielenterveysongelmaisiin naisiin, noudattaen unohdetuksi tulemista koskevan oikeuden periaatetta, ja toteaa, että näin voidaan varmistaa heidän paluunsa työmarkkinoille ja yhteiskuntaan ja vähentää heidän köyhyysriskiään ja että samalla erityistä huomiota on kiinnitettävä intersektionaalista sosioekonomista syrjintää kohtaaviin naisiin;

Tarkistus 62

Päätöslauselmaesitys
13 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon köyhyyteen liittyvät nk. piiloilmiöt, torjumaan köyhyydessä elävien leimaamista ja ***käytettävissä olevien sosiaalietuuksien hyödyntämättä jättämistä sekä ottamaan huomioon***, että ***vanhukset***, vammaiset ***henkilöt***, yksinhuoltajaperheet, ***etniset vähemmistöt*** ja ***muuttajat*** ovat ryhmiä, jotka ovat muita enemmän alttiina köyhyydelle ja sosiaaliselle syrjäytymiselle;	13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon köyhyyteen liittyvät nk. piiloilmiöt, torjumaan köyhyydessä elävien leimaamista ja ***soveltamaan köyhyyden vastaisissa strategioissa sukupuolittunutta ja intersektionaalista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon***, että ***ikääntyneet naiset***, vammaiset ***naiset***, yksinhuoltajaperheet, ***joissa perheenpää on useimmiten nainen, rodullisiin tai etnisiin vähemmistöihin kuuluvat naiset, maahanmuuttajanaiset, sukupuolistuneen väkivallan uhrit*** ja ***hlbtiq+ -henkilöt*** ovat ryhmiä, jotka ovat muita enemmän alttiina köyhyydelle ja sosiaaliselle syrjäytymiselle;

Tarkistus 63

Päätöslauselmaesitys
13 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	13 a. kehottaa komissiota asettamaan eriteltyjä tavoitteita köyhyyden vähentämiseksi kaikkein syrjäytyneimpien naisten keskuudessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja seuraamaan edistymistä intersektionaalisten indikaattoreiden avulla;

Tarkistus 64

Päätöslauselmaesitys
13 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	13 b. huomauttaa, että naisten köyhyys luo lapsiköyhyyttä ja että sen torjuminen on keskeistä ylisukupolvisen köyhyyden kierteen katkaisemiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kannustamaan yleisten lapsilisien käyttöönottoon tai vahvistamiseen keskeisenä keinona vähentää lapsiköyhyyttä, tukea perheitä ja edistää vaurauden oikeudenmukaisempaa jakautumista kunnioittaen samalla kansallisia toimivaltuuksia ja sosiaalisen suojelun järjestelmiä; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita harkitsemaan erityisaseman luomista yksinhuoltajaperheille, joissa perheenpäänä ovat suhteettomasti yksinhuoltajaäidit, jotka ovat usein jopa itse alaikäisiä;

Tarkistus 65

Päätöslauselmaesitys

13 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	13 c. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita priorisoimaan lapsiköyhyyden vähentämisen, ja toteaa, että noin joka neljäs lapsi EU:ssa on köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa; toteaa, että lasten köyhyys liittyy läheisesti heidän äitiensä taloudelliseen tilanteeseen, sillä äidit ovat usein suuremmassa köyhyysvaarassa sukupuolten palkkaeron, epävarmojen työsuhteiden ja suhteettomien hoivavelvoitteiden vuoksi[1 a];* ***[1 a] Eurostat, Statistics Explained, "Children at risk of poverty or social exclusion", tiedot poimittu 7. toukokuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion.

Tarkistus 66

Päätöslauselmaesitys
13 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	13 d. katsoo EU:n vastuulla olevan tehtävän puuttua ihmiskauppaan, jolla on rajatylittävä ja sukupuoliulottuvuus, puuttumiseksi, ja lopettaa se, sillä köyhyydessä elävät naiset ovat suhteettoman alttiita seksuaalisen hyväksikäytön ja työvoiman hyväksikäytön riskille; korostaa, että työvoiman hyväksikäyttö voi tarkoittaa liian pitkiä työpäiviä, vaarallisia tai epäterveitä työympäristöjä ja työelämäoikeuksien, kuten sairauslomien ja järjestäytymis- tai lakko-oikeuksien, epäämistä, ja toteaa näiden vaikuttavan suhteettomasti naistyöntekijöihin vientiin suuntautuneilla aloilla;

Tarkistus 67

Päätöslauselmaesitys
13 e kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	13 e. korostaa, että saatavilla olevien turvallisten ja laillisten muuttoreittien puuttuminen ja Eurooppa-linnoitusta tukeva yhä tiukempi muuttoliikepolitiikka ovat syy muuttajien, erityisesti naisten ja lasten, syrjäytymiseen ja epävarmuuteen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan turvalliset ja lailliset muuttoreitit ja tarjoamaan asianmukaisesti sosiaalipalveluja kaikille ihmisille, myös naisille ja lapsille, heidän maahanmuuttajastatuksestaan riippumatta;

Tarkistus 68

Päätöslauselmaesitys
14 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
14. suosittaa jäsenvaltioille, että ne lisäisivät haavoittuvassa asemassa oleville perheille ja henkilöille tarkoitettua tukea mielenterveyteen ja psykososiaaliseen tukeen liittyvien sosiaalipalvelujen avulla;	14. suosittaa jäsenvaltioille, että ne lisäisivät haavoittuvassa asemassa oleville perheille***, etenkin yksinhuoltajaäideille,*** ja henkilöille tarkoitettua ***sosioekonomista ja emotionaalista hyvinvointia lisäävää*** tukea mielenterveyteen ja psykososiaaliseen tukeen liittyvien sosiaalipalvelujen avulla ***ja lisäämällä mahdollisuuksia osallistua urheilutoimintaan, laadukkaisiin koulutusohjelmiin ja kulttuuri- ja virkistystoimintaan varmistaen, että nämä palvelut ovat sukupuolisensitiivisiä***;

Tarkistus 69

Päätöslauselmaesitys
16 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	16 a. kannustaa käsittelemään konferenssissa nimenomaisesti köyhyyden sukupuoliulottuvuuksia, kuten kuukautisköyhyyttä;

Tarkistus 70

Päätöslauselmaesitys
17 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	17 a. kehottaa komissiota perustamaan köyhyydessä elävien ihmisten toimikunnan, johon osallistuu köyhyydessä eläviä ihmisiä, erityisesti naisia, hlbtiq+ -henkilöitä ja muita syrjäytyneitä henkilöitä ja jonka tehtävänä on osallistua strategian suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin; toteaa, että yhteisöt, joita köyhyys koskettaa suoraan, ovat parhaita tiedon lähteitä niiden jokapäiväiseen elämään vaikuttavista toimintapolitiikoista; kehottaa komissiota varmistamaan, että köyhyydessä elävien ihmisten osallistuminen on tarkoituksenmukaista, tarjoamalla heille muun muassa asianmukainen taloudellinen korvaus ja tarvittavat tukivälineet, kuten tulkkaus ja esteettömässä muodossa olevia tietoja;

Tarkistus 71

Päätöslauselmaesitys
17 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	17 b. kehottaa komissiota perustamaan erityisen työryhmän, johon kuuluu köyhyydessä eläviä ihmisiä, tutkijoita, Eurostatin, EU:n perusoikeusviraston, Euroopan tasa-arvoinstituutin, jäsenvaltioiden tilastokeskusten,

poliittisten päättäjien ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajia sekä keskeisten palvelujen toimijoita;

Tarkistus 72

Päätöslauselmaesitys
17 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	17 c. kehottaa komissiota sisällyttämään strategiaan kohdennetun osion, jossa jäsenvaltioita kannustetaan kumoamaan sellaiset lait ja hallinnolliset määräykset, joilla kriminalisoidaan hengissä pysymiseksi julkisissa tiloissa tehtävä toiminta, mukaan lukien kerjäämiseen, kadulla nukkumiseen, epävirallliseen talouteen ja muihin hengissä pysymiseksi tehtäviin töihin kohdistuvat lait;

Tarkistus 73

Päätöslauselmaesitys
18 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	18 a. kehottaa Euroopan tasa-arvoinstituuttia ja Euroopan unionin perusoikeusvirastoa tekemään EU:n laajuisen tutkimuksen köyhyyden intersektionaalisista näkökohdista;

Tarkistus 74

Päätöslauselmaesitys
18 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	18 b. kehottaa komissiota kehittämään köyhyyden vähentämisen vaikutuksia koskevan intersektionaalisen seurantamenetelmän ja eriteltyjä

	tavoitteita, jotta voidaan vähentää köyhyyttä kaikkein syrjäytyneimpien naisten keskuudessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti;

Tarkistus 75

Päätöslauselmaesitys
18 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	18 c. korostaa, että strategian tehokas täytäntöönpano ja seuranta edellyttävät eriteltyjen tietojen järjestelmällistä keräämistä ja käyttöä; kehottaa komissiota julkaisemaan uudelleen yhdenvertaisuustietojen keruuta koskevat suuntaviivat ja antamaan siten jäsenvaltioille valtuudet kerätä tietoja, jotka on eritelty muun muassa rodun tai etnisen alkuperän, sukupuolen, iän, vammaisuuden ja maahanmuuttajastatuksen mukaan, noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia ja tietosuojanormeja, jotta voidaan tunnistaa tarkasti köyhyys- ja syrjäytymissaarekkeet ja puuttua niihin, paljastaa rakenteellinen eriarvoisuus ja saada tietoa näyttöön perustuvien poliittisten toimien toteuttamista varten kaikilla hallinnon tasoilla;

Tarkistus 76

Päätöslauselmaesitys
20 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
20. kehottaa komissiota sisällyttämään strategiaan horisontaalisen periaatteen, jossa otetaan huomioon alakohtaisten politiikkatoimien vaikutukset köyhyyteen ja johon sisältyy pakollisena osana vaikutusten ennakkoarvioinnin	20. kehottaa komissiota sisällyttämään strategiaan horisontaalisen periaatteen, jossa otetaan huomioon alakohtaisten politiikkatoimien vaikutukset köyhyyteen ja johon sisältyy pakollisena osana vaikutusten ennakkoarvioinnin toteuttaminen***, kiinnittäen erityistä***

toteuttaminen;	***huomiota naisten suhteettomaan alttiuteen köyhyydelle ja alueellisiin eroihin***;

Tarkistus 77

Päätöslauselmaesitys
20 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	20 a. kehottaa komissiota sisällyttämään Euroopan tasa-arvoinstituutin tasa-arvoindeksin sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun;

Tarkistus 78

Päätöslauselmaesitys
21 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	21 a. kehottaa komissiota painostamaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön oikeudenmukaiset, uudelleenjakavat ja progressiiviset verotusjärjestelmät, joilla varmistetaan, että julkisilla talousarvioilla voidaan riittävästi rahoittaa köyhyyden poistamista ja eriarvoisuuden vähentämistä, ja puututaan varallisuuden ja resurssien epätasaiseen jakautumiseen; korostaa, että verotuksen oikeudenmukaisuus on olennaisen tärkeää, jotta voidaan ylläpitää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteita;

Tarkistus 79

Päätöslauselmaesitys
21 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	21 b. kehottaa komissiota vahvistamaan

	eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvää prosessia sisällyttämällä maakohtaisiin suosituksiin tehokkaampia ja sukupuoliresponsiivisempia suosituksia, jotka menevät tämänhetkisten rajallisten sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua pidemmälle, jotta sukupuolten eriarvoisuus voidaan ottaa paremmin huomioon ja voidaan puuttua köyhyyden ja sukupuolistuneen väkivallan välisiin rakenteellisiin yhteyksiin;

Tarkistus 80

Päätöslauselmaesitys
22 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
22. kehottaa lujittamaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä ja parantamaan Euroopan sosiaalirahasto plussan, Euroopan aluekehitysrahaston, vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston käyttöä, jotta voidaan vahvistaa politiikkatoimia, joilla edistetään köyhyyden poistamista;	22. kehottaa lujittamaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä ja parantamaan Euroopan sosiaalirahasto plussan, Euroopan aluekehitysrahaston, vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston käyttöä, jotta voidaan vahvistaa politiikkatoimia, joilla edistetään köyhyyden poistamista; ***korostaa, että ESR+ olisi säilytettävä erillisenä rahastona vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä, koska rahasto on avainasemassa kaikille haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, erityisesti vammaisille naisille ja tytöille suunnattujen helposti saatavilla olevien, kohtuuhintaisten ja mukautettavissa olevien sosiaalipalvelujen vahvistamisessa;***

Tarkistus 81

Päätöslauselmaesitys
22 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

	22 a. korostaa, että YK:n vammaisyleissopimuksesta johtuvana velvoitteena EU:n on valtavirtaistettava kaikkiin vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin toimet, joilla tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, jotka ovat suuremmassa köyhyyden vaarassa, kuten vammaisia henkilöitä; pitää erittäin tärkeänä varmistaa, että vammaisilla henkilöillä, erityisesti naisilla ja tytöillä, on tasavertainen mahdollisuus osallistua kaikkiin EU:n rahoittamiin ohjelmiin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian 2021–2030 mukaisesti; kehottaa komissiota laatimaan menetelmiä, joilla voidaan seurata vammaisia henkilöitä, erityisesti naisia ja tyttöjä, hyödyttävää varainkäyttöä, ja varmistamaan, että kaikki ohjelmat ja EU:n rahoittamat hankkeet takaavat sukupuolten yhtäläiset mahdollisuudet ja EU:n rahoituksen saannin vammaisille henkilöille;

Tarkistus 82

Päätöslauselmaesitys
22 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	22 b. korostaa, että EU:n uuden köyhyyden vastaisen strategian suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja seurannassa tarvitaan sukupuolitietoista budjetointia ja sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja; kehottaa komissiota kehittämään erityisiä indikaattoreita kuukautistuotteiden sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyvien palvelujen saatavuuden seuraamiseksi ja varmistamaan, että EU:n varoilla vähennetään todistettavasti köyhyyden sukupuoliulottuvuuksia;

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Valmistelija ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti sisällyttäneensä lausuntoonsa aiheeseen liittyvistä asioista tietoja, jotka hän on saanut laatiessaan lausuntoluonnosta seuraavilta pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai seuraavilta kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt:

1. Pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat edunvalvojat
Make Mothers Matter (MMM)
2. Kolmansien maiden viranomaisten edustajat, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt

Valmistelija on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

Kun luettelossa mainitaan luonnollisen henkilön nimi ja/tai tehtävänimike, valmistelija vakuuttaa antaneensa kyseiselle henkilölle Euroopan parlamentin tietosuojaselosteen numero 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), jossa määritetään henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat ehdot ja siihen liittyvät oikeudet.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	13.10.2025
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 26 - : 8 0 : 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Fernand Kartheiser, Arba Kokalari, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Carolina Morace, Maria Noichl, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Christine Anderson, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Paulo Do Nascimento Cabral, Elisabeth Grossmann, Billy Kelleher, Katrin Langensiepen, Manuela Ripa, Beatrice Timgren, Marianne Vind
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (216 art. 7 kohta)	Peter Agius, Daniel Caspary

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

26	**+**
PPE	Agius Peter, Caspary Daniel, Do Nascimento Cabral Paulo, Kokalari Arba, Meleti Eleonora, Pietikäinen Sirpa, Princi Giusi, Ripa Manuela, Walsh Maria
Renew	Cifrová Ostrihonová Veronika, Devaux Valérie, Kelleher Billy, Yar Lucia
S&D	Fritzon Heléne, Gálvez Lina, Grossmann Elisabeth, Noichl Maria, Rafowicz Emma, Scheuring-Wielgus Joanna, Vesligaj Marko, Vind Marianne
The Left	Kountoura Elena, Morace Carolina
Verts/ALE	Geese Alexandra, Langensiepen Katrin, Scuderi Benedetta

8	**-**
ECR	Gemma Chiara, Timgren Beatrice, Trochu Laurence
ESN	Anderson Christine
NI	Kartheiser Fernand, Lassáková Judita
PfE	Kruis Sebastian, de la Pisa Carrión Margarita

0	**0**

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää